

GOSPODARSKI LIST

za tržaško okolico.

Uradno glasilo

kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico.

—* Sodelovanjem odbora urejuje **Ivan Fajdiga** družbeni tajnik. *—

Izhaja prvi dan vsacega meseca.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Trstu, via Geppa št. 14, I. nadstropje,
v uradu Kmetijske in vrtnarske družbe.

CENA LISTU:

za plačujoče ude glavne družbe in podružnic
brezplačno, za neude 50 nvč. na leto; po-
samezne številke se dobodo v uredništvu
lista po 5 nvč.

CENA INSERATOM:

Ogla se
se plačuje po dogovoru z ozirom na
prostor v listu in sicer od 50 novčičev
više.

Štev 1.

V Trstu, 1. junija 1898.

Leto I.

Vsebina: Našim prijateljem. — Troje vprašanj. — Naše trtnice. — Ame-
riška trta. — Zavarovalnica za govejo živino. — Razne vesti. — Oglasi.

Našim prijateljem.

Marsikdo, ko zagleda to naše glasilo, se bode začudil
in morda vskliknil: kaj *list*? Kmetijska družba tržaška ima
že svoj list? Tega pač nismo pričakovali še — tako kmalo.

Res je, nikdo od naših cenjenih prijateljev, ki je za-
jedno prijatelj *kmetijstva in narodnega gospodarstva na tr-
žaških tleh*, ni pričakoval, da bomo že tako kmalo jeli
izdajati svoje družbeno glasilo. Toda prišlo je, priti je *mo-
ralo* tako.

Razlogov za to bi ne bilo reba navajati in vendar jih
hočemo navesti, zaradi jasnosti v naši nameri.

Naša družba obstoji faktično od leta 1896, odnosno
1894. Uzroki, da se je ustanovila, so znani vsakemu doma-
činu na tržaških tleh: naše zapuščeno kmetijstvo je trebalo
krepkega vodstva in to vodstvo je moralo dobiti izraza v
zasnovanju *domuč* kmetijske družbe.

Pravimo *domače*, kajti z domačini je treba občevati tako, da razumejo, kaj se ž njimi govori.

Doslej je naša družba občevala s svojimi prijatelji, katerih je v teku svojega delovanja pridobila čedalje več po vsej tržaški okolici, le osebno, oziroma pismeno.

Napravljali smo gospodarske shode po okolici in ondi govorili s kmetovalci o potrebah izboljšanja našega kmetijstva. Ko so bile zasnovane kmalo po ustanovitvi glavne družbe tudi podružnice, občevali smo z istimi pismeno o zadevah, katere je zahteval čas in gospodarski odnošaji.

Vendar vse to ni zadostovalo, da bi se zbudilo ono *živahno krepko življenje* mej nami in našimi prijatelji, kakoršno je potrebno za izdatni gospodarski napredek na tržaških tleh. Uvideli smo, da je to le mogoče potom glasila, v katerem zmoremo izražati svoja potrebna in kmetijstvu koristna mnenja in jih polagati v *neizbrisni, nepozabni* obliki pred oči našim prijateljem, da se seznanjajo ž njimi. vsak trenotek, kadarkoli čutijo, da je potrebno.

To dosežemo, *upamo* doseči, z listom.

Naš list *ne bode časopis* v tem pomenu besede; bode marveč samo *izvestje, zabeležek namer in delovanja* naše družbe v zvezi z njenimi podružnicami, kakor tudi zabeležek uspehov, katere smo in kakoršnih hočemo še doseči na polju domačega kmetijstva na tržaških tleh.

V tem listu se hočemo pečati z vprašanjem vinogradarstva, živinoreje, mlekarstva, sadjarstva, vrtnarstva in še z drugimi vprašanji, ki so s temi v katerikoli gospodarski dotiki.

Na vseh teh točkah je potrebna tržaška okolica krepke opore, izdatnega napredka, zatoorej hočemo o vsakej teh točk posebej s strogo natanjčnostjo obravnavati in kazati na sredstva, ki bi zamogla pripomoči k veselemu razvitku gospodarstva zapopadenega v teh točkah.

Iz tu označenega načrta upamo, da izprevidijo naši prijatelji, da je naš list zares potreben in se nadejamo velikega zanimanja zanj pri vseh onih, katerim je zares na srcu blagostanje našega kmetovalca.

Poleg domačih stvari v kmetijstvu hočemo po malem prinašati pa tudi take iz sosednih dežel, kakor iz Istre, Dal-

P

1412

1/12. 1898/99

L

P 14.002

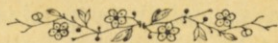
1/1981

macije, Hrvatske, Kranjske itd. To pa le v toliko, v kolikor je koristno in poučljivo za tržaškega kmetovalca.

Vabimo tudi vse one prijatelje kmetijstva, ki so posebno izurjeni v tej stroki ali celo izšolani na viših učnih zavodih kmetijstva, da nas blagovolijo podpirati z Svojimi pismenimi strokovnjaškimi doneski in pa tudi sploh vsakogar, ki ve poročati kaj zanimivega in poučljivega za naše tržaško-kmetijske razmere.

List naš bode izhajal za v prvo po jedenkrat na mesec. Prinašal bode pa tudi inserate v zadevah kmetijstva in gospodarske oglase vseh vrst itd.

Zaključujemo torej z rekom Gregorčičevim: Na delo, ker resnobni so dnovi, a trud naš nebo blagoslovi!

Troje vprašanj.

Nekaj besedi v prevdarek.

Troje vprašanj je, katera morajo biti tržaškemu okoličanu vedno pred očmi, s katerimi se mora stalno baviti.

Prvo je *versko*, drugo *narodno* in tretje *gospodarsko* vprašanje, ali lahko bi rekli: drugo je gospodarsko in tretje narodno vprašanje.

Versko vprašanje je za tržaškega okoličana, kakor tudi za vsacega kmetovalca, prvo in glavno vprašanje: kmet brez trdne vere bi hitro zgrešil svoj cilj, za katerim mora stremeti po svojem poklicu. Saj je vendar odvisno le od Boga, ako naj zemlja, katero obdeluje kmet, povrne težek trud svojega gospodarja v tisti meri, kakor je potrebno za njega in njegovih gmotni obstanek. Brez trdne vere v svojega Boga pa bi kmet tudi težko prenašal vse težave svojega stanu; kajti le krepka vera v božjo previdnost daje kmetu *moči*, da premaga ovire, ki se mu stavijo v pridobivanju sredstev za življenje na trdi grudi. Brez trdne vere opešajo te moči in brez teh moči gre s kmetijo hitro nizdol. O tem nas uče izkušnje sleherni dan in kako žalostne so te izkušnje!

Res je, da ob sami veri se ne da živeti, treba je trdega dela in tudi denarja. Ali po drugi strani je zopet resnica,

da mnogokrat ves denar in vse delo ne hasne nič, ako ni podlage v živem zaupanju v pomoč, katera se ne nahaja na zemlji v pomoč Onega, ki je — nad nami.

Morda bode ugovarjal kdo — in tacih se nahaja nedvomno celo med kmeti, — da so vse to prazne besede, glavno je, da kmet pri svojih opravilih ve razumno se vesti in vsako stvar na pravem koncu prijeti, ter da ničesar ne opusti, kar mu pri naša uspeh. To ni povsem resnično. Človeška modrost in izkušnost sega samo do neke meje, namreč do meje absolutno človeškega, — dalje preko te meje vlada zanj tema, vladajo zakoni, katerih zapopasti njegov razum ne more. Ali naj si kmet, ki sploh mnogo razmišljevati ne *sme*, ubija glavo z umevanjem teh zakonov? Ne, ker je to nemogoče, marveč kmet mora verno zaupati v moč teh zakonov ter se istim brez-pogojno udati. Tako so delali že pradačni predniki, ki tudi niso bili neumni in tako moramo delati mi, hoteli ali ne hoteli. Kdor bi hotel kmeta pregovarjati, da lahko izhaja brez te udanosti v skrivnostne božje zakone, brez vere v svojega Boga, ter da zamore nadomeščati to vero z svojim *razumom*, oni noče kmetu dobro, oni ga hoče zapeljati v pogibelj, katera takim naukom tudi kmalo sledi.

Kmet veruj in zaupaj v Boga in bodi prepričan, da je božje vodstvo najboljše vodstvo in v tem prepričanju izpolnjuj dolžnosti svojega stanu. Ta vera, to prepričanje boji njegovo vodilo pri vsakem delu, katero mu nalaga stan in prav gotovo je, da bode šlo vse v pravem tiru, da bode imelo vse svoj pravi uspeh. Brez višjega dušnega vodstva je človek sploh izgubljena stvar in najviše in najbližje dušno vodstvo nam bodi živa vera v svojega Boga.

Na to se naslanjaj drugo, t. j. *gospodarsko* vprašanje. Vtrjeno v verskem bodi naše gospodarsko vprašanje!

Tu pa je naša dolžnost, da storimo vse, kar je sploh mogoče storiti. Čas in razmere zahtevajo, da ne opustimo ničesar, kar bi bilo v prospeh gospodarstva. Saj je gospodarstvo, *dobro* gospodarstvo *jedini pogoj našemu narodnemu obstanku*; ako se porušimo gospodarski, je prav gotovo, da gre rakom žvižgat tudi naša narodnost. Toraj je treba, da v drugi vrsti skrbimo za napredek v gospodarstvu in potem še le politizujemo. Kmet, ki bi le politizoval in se briga za

politiko, svoje delo pa zanemarjal, prišel bi istotako kmalo na boben, kakor če bi se izneveril svojemu Bogu, kajti politika je nevarna reč in *ne izpusti iz svojih mrež nikdar več onega, ki se je podal vanje*. Izkušenj o resničnosti tega stavka imamo tudi na kmetih precej. (Konec prih.)

Naše trtnice.

Z odlokom dne 17. januarja 1897 št. 635/II/97 dovolila je visoka c. kr. vlada naši družbi podporo v znesku 2000 gld. za napravo dveh trtnic v tržaški okolici.

Odbor družbe si je vzel nalogo, da pridobi v ta namen primernih prostorov in je pregledal v to svrho več zemljišč. Odbor je izšel iz tega principa, da je potrebno imeti jedno trtnico v vzhodnem in jedno v zahodnem delu okolice.

Ker pa so, kakor znano, zemljišča v tržaški okolici močno razkosana, se ni dalo dobiti primernih prostorov in radi tega so se napravile mesto dveh tri trtnice in sicer jedna v sv. Križu, jedna v Lonjerju in jedna na Opčinah. Zaradi različnosti v kakovosti zemlja v tržaški okolici je kazalo namreč, da se je napravila jedna trtnica na rudeči kraški zemlji in sicer ona na Opčinah. To izvršiti je bilo tem lažje, ker je družbin predsednik, veleč. gospod deželni poslanec Ivan Goriup, odstopil v ta namen družbi jeden kos svojega zemljišča brezplačno za dobo deset let.

Sestavil se je sedaj proračun stroškov in predložil visoki c. kr. vladi. Vlada je na to dovolila mesto gori omenjenih 2000 gld. podpore, znesek 1800 gld., na kar se je zamoglo pričeti z delom.

Prekopalo se je trtnice v sv. Križu in Lonjerju po jeden meter na globoko in ono na Opčinah 60—70 centim., kjer se je moralo deloma rušiti 20 cm. debelo plast kamenja in dovoziti zemljo.

V dogovora z gospodom profesorjem Uršičem nasadilo se je po vseh treh trtnicah bilfe iz vrst „*riparia portalis*“, „*solonis*“ in „*rupestris monticola*“ ter so se tako ustanovili matičnjaki za pridobivanje reznikov omenjenih vrst.

Jeden mali del vsake trtnice pak se je odločil za uzorni vinograd, za kateri se je nasadilo nekaj cepljenih trt in sicer za vprvo italijanski riesling. Trte so vspevale primerno dobro. Kolikor pa se more dosedaj soditi, bode vrsta „*rupestris monticola*“ jako primerna za naš breg, za hrasteljasto in istotako za rudečo kraško zemljo. Vspevajo na Krasu pa tudi dokaj izvrstno „*riparia portalis*“ in „*solonis*“. Vender se bode moglo izreči končno sodbo o najboljšem

vspevanju jedne ali druge teh vrst še le čez nekaj let; zatoraj je priporočati našim okoličanom, da poskušajo vse tri vrste, ki se bodo najbrže vse dobro obnesle.

Bilf in kolči smo pridelali letos v naših trtnicah in sicer:

v sv. Križu	3000 bilf,	1300 kolči
v Lonjerju	6000 „	1000 „
na Opčinah	1000 „	— „

Od teh trt se je razdelilo med člane v sv. Križu, kolikor je bilo v tamošnji trtnici, iz trtnice v Lonjerju in na Opčinah pa smo razdelili med sledeče člane:

Ante Pogorelec na Greti .	500 bilf
Jože Žnidarski	200 „
Matiji Lahu v Rocolu	200 „
Jaku Puriču	50 „
Matiji Slamiču	200 „
Ralci in Rebeku v Rojanu	150 „
Iv. Mar. Bole „ „	100 „
Ant. Piščanc („Karnjoda“	100 „
Iv. M. Čoku v Lonjerju	300 „
I. Makovcu „ „	300 „
Jože Gombaču „ „	100 „
And. Čok učitelju „ „	100 „
Mihi Čoku „ „	50 „
Fr. Živicu sv. Ivan	200 „
Iv. M. Marcu „ „	200 „
Jože Guštin „ „	200 „

in sicer se je prodalo po 1 nvč. bilfo, kolikor jih niso sprejeli člani, porabilo se je v trtnicah.

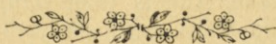
Letos se je v trtnicah jeden del bilf tudi pocepilo. Poskusilo se je vrste laški in rénski riesling in razne domače vrste. V trtnici na Opčinah nasadilo se je letos 130 cepljenih bilf raznih vrst.

Letos se je kupilo 2000 kostanjevih kolcev ter porabilo v vseh treh trtnicah.

K sklepu je še omeniti glede trtnice na Opčinah sledeče:

Ta trtnica obsega 5600 □ m. v štirikotu. Lansko leto se je obdelalo 2000 □ m. in se je z ozirom na to, da je bila namenjena državna podpora le ustanovitvi trtnic v sv. Križu in Lonjerju, porabilo od te podpore le ono, kar je ostalo od omenjenih dveh trtnic. Ker se je pa toraj iz že navedenih uzrokov, namreč, da ima družba tudi na rudeči kraški zemlji jeden matičnjak, pokazala potreba, da se razširi trtnica na Opčinah, prosilo se je vlado, da dovoli podpore v navedeni namen. Visoka vlada je dovolila znesek 850 gld. in tako se je zamoglo prekopati in nasaditi še tudi ostali del trtnice na Opčinah, katera trtnica obeta postati jednako uzorna kakor trtnici v sv. Križu in v Lonjerju. Ako še dostavimo, da se odbor kmetijske družbe tržaške neumorno trudi, da bi zadostil želji

visoke vlade po izdatni preskrbi tržaške okolice z ameriško podlago trt in da se je nadejati, da bode visoka vlada baš z ozirom na to njeno željo tudi primerno podpirala družbo, tedaj smo povedali našim cenjenim čitateljem vse ono, kar je bilo mogoče povedati do tega hipa o ustanovitvi, pomenu in razvitku naših trtnic. V bodoče hočemo tudi natanjčno prinašati poročila o teh trtnicah, tako dolgo, da bomo z veseljem prepričani, da smo dosegli s trtnicami svoj pravi smoter: nadomeščenje okužene trte po vinogradih tržaške okolice z zdravo ameriško podlago.

Ameriška trta.

Dasi so našim vinogradnikom že skoro do cela znane lastnosti ameriške trte, je vendar dobro, da opazujemo natanjčno to tujko na naših tleh in je ne izpustimo izpred vida nikdar. S tujimi rastlinami je istotako kakor s tujimi ljudmi. Ako bi n. pr. mi Slovenci vedno ojstro opazovali lastnosti in vedenje tujcev na naši zemlji, prav gotovo bi ne trpeli toliko škode od njih v gospodarskem oziru, kakor jo trpimo in jo še bomo trpeli, ako bomo pustili, da se tujec svobodno kreta in giblje na naših domačih tleh prav po svojih tujih lastnostih. S tujcem se moremo v enem obziru sprijazniti, se ž njim združiti, vedno pa nam mora ostati tujec, vedno moramo previdno vesti se nasproti njemu. Tako je tudi z ameriško trto.

Ta tujka nam je prinesla sicer mnogo dobrega, ker nam v prvi vrsti podi od naših vinogradov trtno uš; pomisliti pa moramo, da je ravno to trtno uš prinesla k nam ravno ameriška trta. Ni pa prinesla samo trtne uši, prinesla je ta divjačica iz divje Amerike še tudi družih nesreč za naše vinograde.

Te nesreče so prišle v naše kraje seveda brez vednosti naše in kar nič po naši krivdi, toda prišle so in zdaj je treba se proti njim boriti.

Stvar je taka - le :

Ameriško trto so jeli presajati na evropska tla najprej marljivi Francozje, z namenom, da pomnožijo ž njo svoj vinski pridelek, ker je znano, da rodi ta trta mnogo več grozdja, nego naše evropske trte.

Po eni strani torej je bilo presajanje te trte v evropska tla plodonosno, toda prišlo je za dobrim zlo in to prav kmalu.

Ameriška trta je kakor cigan, ki prinese različne mrčesi na svojem telesi, brez da bi ga to motilo; ta trta krije v svojem lesu razne škodljivce, ki pa njej ne škodujejo, marveč jih lahko prenaša. Presajena v naša tla, raste prav vrlo, dočim naša trta, presajena v

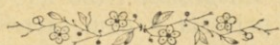
ameriška tla, ondi pogine. Dočim pa američanka dobro vspeva v naših tleh, okuži našo trto z svojo navzočnostjo, da prva oboli.

Prva taka iz ameriške na našo trto prenešena bolezen je znana plesnoba grozdja *Oidium Tuckeri*, katere ameriški izvor pak se je zasledil še le v zadnjem času. Ta parazit je došel v Evropo skozi *Margate* na Angleškem, potem so ga zapazili na Francozkem in od tod je prišel v Italijo in tako dalje. Ta bolezen je tako uničila naše evropske trte, da se je sploh balo, da bo konec vinskemu pridelku. Zdaj so čutili evropejski vinogradniki, ki do sedaj niso poznali druge nesreče v svojih vinogradih kakor k večjemu vremenske nezgode, kaj je ameriški trtni strup.

V taki stiski je bilo treba najti sredstvo za preprečenje škode po trtni bolezni in sreča je hotela, da se je našlo tako sredstvo kmalo. To sredstvo je potresanje grozdja z žveplenim prahom ali jednostavno: žvepljanje. V vinogradih po obmorskih pokrajinah in v zelo deževnih krajih, kjer se *oidium* posebno rad pojavlja, je zatorej to žvepljanje na dnevnem redu v času, ko rodi trta. Dasi se je na ta način *oidium Tuckeri* z njega nasledki kmalu odstranil, nastopila, pa je neposredno za to boleznijo druga in sicer najstrašnejša trtna nesreča, da reklo bi se lahko, da je prva povzročila drugo. Ko se je namreč tako kmalo posrečilo odstraniti *oidium*, oziroma odvneti njegov škodljivi upliv, so menili francozki vinogradniki, da zamorejo brez vse skrbi in še v večjih množinah nasajati na svojih tleh ameriško trto. Naročili so si velike množine ameriške trte in sedaj je bila nesreča neizogibna.

Da ima ameriška trta po svojih koreninah — uši in sicer uši, ki so najhujši sovražnik naše evropejske trte, tega seveda ni slutil tedaj noben Evropejec.

(Dalje pride.)

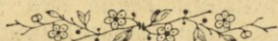

Zavarovalnica za govejo živino.

Misel o zavarovalnicah za govejo živino v tržaški okolici, katero smo gojili že v prvem početku našega družbinega delovanja, jela se je vresničevati v teh dneh. Po večkratnih razgovorih v tej zadevi z okoličanskimi živinorejci in potem, ko smo se vsaj nekoliko uverili, da naš trud, ako se lotimo tega dela, ne bo zastonj, smo pričeli z delom. Sestavili smo razmeram primerna pravila in jih predložili c. kr. vladi v potrjenje. Zasedaj je potrjenih četvero pravil in sicer za Bazovico, Opčine, Sv. Križ in Prosek. Dne 15. t. m. smo priredili prvi ustanovni shod, oziroma je priredila zavarovalnica za Bazovico z vasega Padriči in Gropada svoj prvi občni zbor, katerega se je udeležilo ogromno število kmetovalcev iz omenjenih vasi. Na tem zboru so se prečitela in raztolmačila navzočim pravila in se je izvolil sledeči odbor:

Gg. Peter Križmančič, posestnik v Bazovici, načelnik, Ivan Ražem, posestnik v Bazovici, namestnik, Hraber Ražem v Bazovici tajnik, Jože Pertot, v Bazovici, blagajnik Odborniki: Just Ražem, posestnik v Bazovici hšt. 111, Andrej Križmančič, posestnik v Bazovici hšt. 159, Martin Grgič, posestnik v Padriču hšt. 31, Jože Grgič posestnik v Padriču hšt. 11, Anton Vidav, posestnik v Gropadi hšt. 76, Jože Milkovič posestnik v Gropadi hšt. 76.

O g l e d n i k i: Ivan Križmančič, posestnik v Bazovici h. štey. 32, Grgič Peter, posestnik v Padriču hšt. 7, Kalc Anton posestnik v Gropadi hšt. 21; N a d z o r n i k i: Miha Ražem, posestnik v Bazovici hšt. 131, Grgič Jože, posestnik v Padriču hšt. 15 in Fran Milkovič, posestnik v Gropadi hšt. 60. Izbrani odbor obstoji torej iz mož, ki, ne samo da uživajo popolno zaupanje v imenovanih krajih, marveč so tudi za napredek domačega gospodarstva vrlo uneti in tudi izobraženi in zavedni ljudje. Da bodo vršili svojo lepo, dasi nelahko odborniško dolžnost pravilno in v blagoslov zavarovalnici, se samo ob sebi umeje. Ker člani pridno pristopajo zavarovalnici, zamogli bodemo že v bodoči številki poročati, koliko šteje udov zavarovalnica Bazovica - Padriče - Gropada. V teku meseca jnnija bodede priredili ustanovne shode tudi na Opčinah, v Proseku in sv. Križu in je pričakovati, da nahajamo i tu isto zanimanje za to prepotrebno napravo, kakor smo jo našli v Bazovici. S prvim julijem kakor pričetkom drugega polletja se prične potem redno delovanje. Ponosni pa smemo biti, da se ustanovi ta prekorsitna stvar ravno v tem jubilejskem letu našega presvitlega cesarja Frana Josipa I., ki je pravi zaščitnik vsega napredka na gospodarskem polju.

Razne vesti.

Ne opuščajte škropljenja! Nekateri vinogradniki v tržaški okolici so že tako obupani, da se jim ne zdi več vredno škropiti z modro galico, ker ne kaže povsodi dober pridelek. Mi jim to najživeje odsvetujemo. Zares je velika nesreča, ki je zadela naše vinograde, a vendar še ni vse izgubljeno, ako se isti krepko postavimo v bran.

S škropljenjem pa je stvar taka. Ako bi nehali škropiti, postane škoda, ki se še da odpraviti, še večja, ker bi trpele trte same po tem. Rast bi zaostala in oslabele bi mladike, vsa trta bi obolela. Nasledki bi bili, da bi tudi drugo leto in morda sploh nikdar več ne rodila. Ako trta ne kaže letos grozdja in to radi tega ali onega vzroka, ki ne tiči v peronospori, še ni dokaz, da bi ne rodila drugo leto. Torej posestniki, ne puščajte škropljenja ker s tem zabranite še nadaljnjo škodo.

Umetno gnojilo. Visoka vlada je dovolila naši družbi za tekoče leto 200 gld. podpore za nakup umetnih gnojil (kajnita in Thomasove žlindre), katere naj bi poskusili naši kmetovalci na svoji zemlji. Ta gnojila smo razdelili primerno po vsej okolici. Kakor pa čujemo, se ni dosegel željeni uspeh s tem gnojilom in marsikdo bi utegnil zgubiti zaupanje v to gnojilo, katero se po drugod rabi z najboljšim uspehom. Uzrok neuspehu tiči pa jedino v tem, kar se je rabilo ta gnoj prepozno, skoraj že v pomladi. V bodoče bode treba skrbeti, da dobimo gnojilo prej in ga tudi pravočasno porabimo, najbolje že jeseni. Nikakor pa ne opuščati te koristne misli.

Jubilejska razstava na Dunaju. Dne 7. maja t. l. je otvorilo Nj. Veličanstvo cesar Fran Josip I. jubilejno razstavo na Dunaju. Na tej razstavi je v ogromnem številu zastopano avstrijsko poljedelstvo, le Slovencev se ni povabilo na udeležbo, dasi so prav vrlo se udeležili napredka v kmetijstvu pod slavno vlado našega cesarja. Da se nas je prezrlo, temu se ni čuditi, saj vladajo kaj čudne razmere zdaj v naši državi. To preziranje od strani zapovedujočih krogov pa nam podžgi še le pogum, da brez ozira na vse napredujemo na svoji domači zemlji!

Koliko se je lani pridelalo vina v Avstriji? V dokaz, kako vinarstvo v naši državi — seveda ne manj tudi drugod — nazaduje, naj navedemo statistični izkaz, c. kr. ministerstva o vinski letini leta 1897 in pa 1896.

Leta 1896 se je pridelalo vina v Avstriji 3,485,121 hl., leta 1897 pa že samo 2,774.949 hl. Od tega odpade na Trst z okolico na leto 1896: 10 500 hl. na leto 1897 pa že samo 7884 hl. toraj celih 2.616 hl. manj nego v letu 1896.

Uzroki temu nazadovanju lansko leto so bili seveda tudi vremenski, deževje in po nekaterih krajih toča, vendar pglavitni uzrok je in ostane — trtna uš, katero treba zatirati z vso marljivostjo.

Klešče za žlahtno cepljenje. Nek Nemec je izumil klešče za cepljenje trte, drevja in vrtnic. Te klešče naj bi nadomestile popolnoma nož, katerega smo vajeni pri dosedanem cepljenju. Vendar so razni poskusi pokazali, da te klešče niso zanesljive, ker rez, katero učinijo, ni tako gladka in dovršena, kakor ona, ki jo zamoremo izvršiti z dobrim nožem. Ostanimo toraj rajše pri nožu in pustimo nepotrebne novotarije, ki stvari le škodujejo mesto bi jej koristile.

Kaznovani ptički. Nek žid Izidor Pik in neki Rudolf Waluschnigg (najbrže Valušnik), sta bila obsojena meseca aprila na Reki, ker sta prodajala ponarejeno vino. Dobila sta denarne globe vsak 300 gld. Vrh tega pak morata plačati v primeri s skupičkom umetnega vina in sicer Valušnik 12.000 gld. in Izidor Pik 11.000 gld. v vbožno blagajno na Reki. Tudi na Ogorskem sta bila obsojena žid Natan Lipschitz in njegova žena Tona in sicer Natan na 300 gld. in 15 dni zapora, Tona pa na 100 gld., obadva pa še na plačitev zneska od prodanega umetnega vina 3938 gld. 85 nvč.

Vidi se, da še niso izmrli oni faktorji, ki se pečajo s ponarejanjem vina in da je tem tičkom naša trtna uš še dobro došla opora njihovi slepariji. Ako bi se bila trtna uš po zlobi zanesla v naše kraje, lahko bi trdili, da so jo zanesli taki ljudje, da uničijo našo trto v korist svojemu sleparstvu z umetnim vinom.

Indijska pšenica v Trstu. Kakor smo zvedeli, je priplul minoli teden parnik „Imperator“ iz Bombaya v Indiji z 2100 kvint. pšenice v Trst. Ta pšenica je od letošnje žetve v Indiji. Še več te pšenice pa se še pričakuje.

Vino za rusko carico. Poroča se, da je naročil ruski car za svojo soprogo ne manj nego za 52.000 gld. Tokajca. To vino da je ukazal zdravnik piti carici, da si utrdi z njim zdravje. Kake vrste kapljica je ta trtni sok, sledi iz tega, da stane ena desetinka litra tega vina 5 gld. Privoščiti si ga more pač le ruska carica.

Nekaj za smeh.

Aronu je ozelenela njegova palica, da si je bila že precej suha, to je bilo v starem testamentu. Nedavno temu pa sta si pripovedovala dva gospoda sledeči čudež:

Prvi gospod: Pomislite si, gospod Dogar, oni dan sem si kupil novo cev k svoji pipi. Včeraj zjutraj si hočem nabasati pipo po stari navadi, kaj zagledam? Moja cev je ozelenela, pognala je lepo perje!

Drugi gospod: O prijatelj, to še vendar ni nič proti temu, kar sem videl jaz zadnjič na postaji v M. Ondi je stal cel železnični vagon v zelenji. Veje so pognale iz lesa, iz katerega je napravljen voz, vam rečem, lepe zelene bukovve veje. Ves voz je poldoben uti, kar je jako prjetno za popotnike v tem toplem času. Samo plačati mora nekaj več, kdor se hoče peljati v tem vagonu.

Kmetijski in obrtni stroji.

Stiskalnice in čistilnice za vino in olje, kotli za kuhanje žganja, vsakovrstne sesalke ter najboljše

škropilnice proti peronospori,

kakor tudi vsakovrstno železje za zgradbe in cement dobi se v velikej zalogi

Schnabl & Comp.

TRST, Via delle poste vecchie (vogal ulice Via Vienna).

Slovenske gospodinje pozor !

Najboljša primes k navadni bobovi je „**kava družbe sv. Cirila in Metoda**“, ki je napravljena iz najfinejše cikorije.

Rodoljubkinje rabite to kavo ter zahtevajte je po vsih prodajalnicah !

Glavna zaloga z razprodajo na debelo za Trst in bližnjo okolico je pri :

J. Pipan & Co. Trst (Via Valdirivo št. 18)

Škropilnice proti peronospori.

Vedno dobivam dopisov in sporočil, da moje škropilnice so do sedaj najboljše in najpraktičnejše od vsih drugih, zaradi tega jih smem dobro vestjo vsim vinorejcem priporočati. Dobivajo se po navadni ceni pri: **Živic & Compi.** trgovinska ulica št. 11 (stara općinska cesta). Tamkej se tudi dobivajo brentači nove vrste, za vsako rabo, lahki, trdni, snažni, koji se ne spremenijo ne na solncu, ne v vodi in ne nikjer.

Tudi pri ti tvrdki se dobi vsake vrste strojev in drugih priprav za kmetijstvo in obrtnijo, pa te v ulici *Zonta št. 5.*

Živic inženjer.

IVAN ZADNIK — TRST

Corso 8

Trgovina manufakturnega blaga.

Zaloga možkega in ženskega perila, ovratnic in ovratnikov najnovejše mode. Bogat izbor musolina in bombaževine najboljše vrste. Drobnarije in lišpi za šivilje in kitničarke itd. itd.

Za obili obisk se priporoča

IVAN ZADNIK